

TEDENSKE SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto VIII.

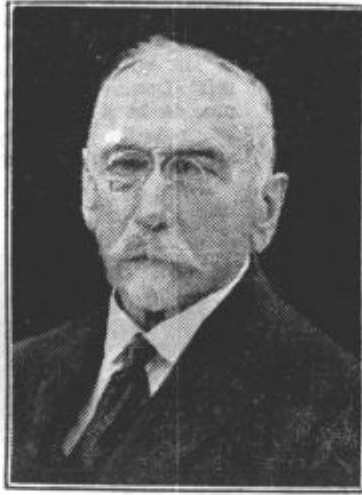
V Ljubljani, dne 14. januarja 1932.

2. številka

Senatorji Dravske banovine

Dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani.

Ivan Hribar, bivši pooblaščen minister in pokrajinski namestnik iz Ljubljane.

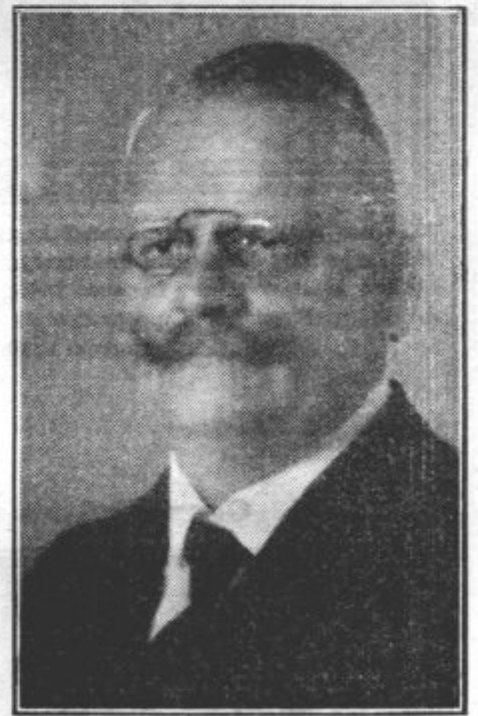
Dr. Fran Novak, odvetnik v Ljubljani.

Dr. Janko Rajar, vpokojeni veterinarski delegat Jugoslavije na Dunaju.

Dr. Miroslav Ploj, bivši veliki župan y Mariboru.

Dr. Valentin Rožič, profesor v pok. iz Ljubljane.

Naši poslanci, banovinski svetniki in župani so izvolili 3. t. m., kakor smo že poročali, 4 senatorje, dva je pa imenoval Nj. Vel. kralj. 11. t. m. so se sestali novoizvoljeni senatorji prvega jugoslovenskega senata k seji, ki ji je predsedoval najstarejši član Ivan Hribar. Seje se je udeležila celokupna vlada.

Pred zaključkom seje je povzel besedo predsednik g. Ivan Hribar, ki je v daljšem, s čestim pritrjevanjem in ovacijami kralju in Jugoslaviji prekinjenem govoru podčrtal važnost današnjega dne, ko se je sestal prvi jugoslovenski senat. Poudarjal je, da si šteje v posebno čast, da more predsedovati prvi seji prvega jugoslovenskega senata, v katerem so v pravi bratski slogi združeni predstavniki vseh delov

našega naroda. V svojih nadaljnjih izvajanjih je naglasil važno vlogo senata, ki mu je namenjena v našem javnem, državnem in narodnem življenju. Omenil je med drugim, da so imeli Slovani že od nekdanjega sistema starešin, kateremu odgovarja tudi senat. V domoljubnih besedah se je nato spomnil zgodovinskih dogodkov zadnje dobe in podčrtal zlasti važnost 6. januarja 1929, ki pomeni mejnik v naši narodni in državni zgodovini. Zaključil je svoj govor z vzklikom kralju in Jugoslaviji.

Senatorji so se pridružili predsednikovemu pozivu ter v dolgotrajnih vzklikanjih dali duška svojemu razpoloženju.

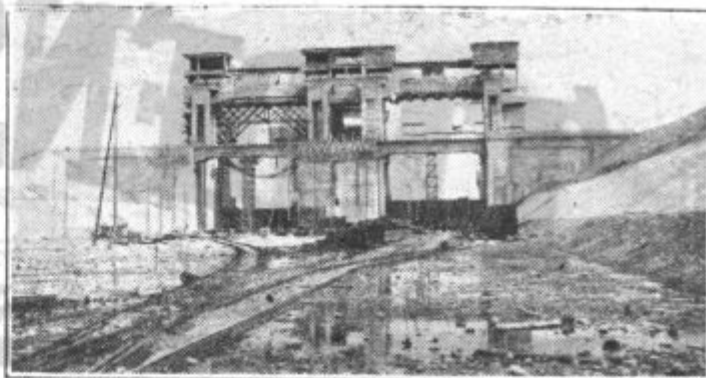
Lep družinski jubilej našega rojaka v Nemčiji

Slika predstavlja družino rudarja g. Florjana Tepeža, predsednika Jugoslovenskega podpornega društva v Hervest-Dorstenu. Dasi je ta revir najsevernejši in precej oddaljen od drugih slovenskih kolonij na Westfalskem, poznajo in visoko spoštujejo Florjana Tepeža vsi naši rojaki-rudarji v Nemčiji. Ob božičnih praznikih je s svojo zvesto družico praznoval srebrno poroko. Njun zakon je bil res blagoslovljen. Treba pa je samo pomisliti, kaj se pravi rudarju v Nemčiji preživljati 9 otrok. In vendar sta jih blaga starša vzgledno vzgojila in se trudita zanje, kolikor le moreta. Čast takim staršem! Poleg vseh številnih znancev in prijateljev želimo tudi mi g. Florjanu Tepežu, da bi še dolgo užival takšno družinsko srečo kakor doslej in da bi še mnogo let uspešno deloval v zvezi jugoslovenskih delavskih in podpornih društev!

Slika desno:

Električna centrala v Kembsu Loechle ob Reni v Franciji. Tukaj dela mnogo Slovencev pri gradnji 48 metrov visokih zatvornic.

Dve najstarejši rojakinji v Nemčiji

V novembru lani je umrla v Lünen Horstmaru najstarejša Slovenka na Westfalskem ga. Marija Medveškova (na desni strani) po rodu iz Poljšnika. Druga najstarejša westfalska rojakinja (na levi strani) je ga. Spitznaglova, rojena Nadrahova iz Višnje gore. Stara je 86 let in živi s svojim možem v Brambauerju pri Dortmundu. Obe stari ženi sta bili prijateljici in sta vedno čitali »Domovino«. Ge. Spitznaglovi želimo, da bi ji usoda naklonila še mnogo let, pokojni ge. Medveškovi, ki je bila splošno priljubljena med rojaki, pa bodi ohranjen blag spomin!

10-letnica Udruženja jugoslovenskih državljanov v Erkerschwicu

10 letnico obstoja je slavilo pred kratkim Udruženje jugoslovenskih državljanov v Erkerschwicu. Slika nam predstavlja članstvo, med katerim se nahajajo tudi izseljeniški komisar g. dr. Berislav Deželić predsednik Zveze jugoslovenskih delavskih društev g. Pavel Bolha, podpredsednik g. Franc Dobršek in drugi najuglednejši zastopniki naših društev v Nemčiji.

Smrt odličnega sokolskega delavca

V Šoštanju je preminul na novega leta dan gosp. Joža Mede, upravitelj zdravilišča Topolščice. Že iz mladih let nacionalno vzgojen, se je v solnčnem Primorju, kjer se je živahno udeleževal v vseh narodnih organizacijah, navzel onega vzvišenega, čistega nacionalnega duha, ki mu je postal čvrst pravec življenjske poti v njegovi zrelejši dobi. Takoj ob prihodu v Topolščico, se je oklenil Sokolskega društva v Šoštanju z vso ljubeznijo in doslednostjo. — Živega stika z društvom ni opustil niti takrat, ko mu je že bolezen glodala narušeno zdravje. Naj mu bo lahka zemlja!

Gospodinska šola v Moravčah

se je začela 1. 1928. ter se vrši vsako leto delno v prostorih Ljudskega doma v stanovanju požrtvovalne in za gospodinski napredek vnete učiteljice gđc. Minke Žitkove, ki je ves čas vzorna voditeljica gospodinske šole (na sliki označena s križcem). Drugi del pouka se vrši v moravški šoli, kjer predavata dekan g. Cegnar o vzgojslovju in državoiznanstvu, učiteljica gđc. Tomčeva pa o zdravstvu. Slika kaže gojenke VI. nadaljevalnega tečaja, ki so se marljivo udeleževale pouka, katerega sledovi se že polkazujejo v domačem gospodinjstvu.

Predsednik županske zveze

ki je bila prejšnjo redeljo ustanovljena v Ljubljani ob navzočnosti ogromnega števila županov iz vseh krajev dravske banovine, je g. Valentin Babnik, župan občine St. Vid nad Ljubljano. Tu županuje že nad 10 let, kar je najlepši dokaz zaupanja, ki ga za svoje delovanje uživa med vsemi občani. Je ugleden posestnik na Glinici pri Dolnicah. — Znan je bil je že doslej tudi v širšem našem javnem življenju. Odlikovan je z redom Jugoslovenske kronske V. stopnje in z zlato kolajubo za državljanske zasluge.

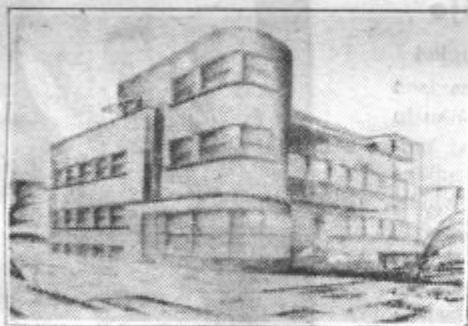

Elektrika prihaja ...

Pretekli četrtek so spustili v banovinski daljnovod Velenje-Čerčuče električni tok, katerega visoka napetost znaša 35.000 voltov. Transformator na Čerčučah je začel obratovati. Predelal ali transformiral je tok od 35.000 na 20.000 voltov. Od Čerčuč vodi električni kabel na glavni in gorenjski kolodvor v Ljubljani. Oba kolodvora sta sicer že popreje dobivala velenjski tok s pomočjo provizoričnega transformatorja na Čerčučah, toda v petek se je takoj videlo, da svetijo luči na obeh kolodvorih mnogo močneje. V zvezi s tem bo marsikoga zanimala kratka zgodovina velenjske elektrarne, ki jo vidimo na sliki. To je naša največja, najmočnejša in tudi najbolj moderno zgrajena toplotna električna centrala. Njen prvi ustanovitelj je bil pokojni minister dr. Gregor Žerjav, ki je kot minister za šume in rudnike tudi izposloval, da smo dobili stroje z Nemčije na račun reparacij. Elektrarno so začeli graditi pred leti in 17. oktobra 1929 je bila slovesno otvorjena in pričela obratovati. S tem je bil storjen prvi korak k splošni elektrifikaciji dravske banovine. Banska uprava je takoj nato nadaljevala z delom. V Podlogu pri št. Petru v Savinjski dolini je bil postavljen transformator, ki bo zalagal Savinjsko dolino z električnim tokom, v Čerčučah pri Ljubljani so pa začeli graditi drugega, ki je bil nedavno dograjen in je kot rečeno včeraj začel obratovati. — Za progo od Velenja do Čerčuč, ki je dolga 68 km, so morali postaviti 117 železnih in 356 lesenih nosilcev. Zadnji nosilec je bil postavljen eltos v maju, istočasno je bil pa tudi napeljan vod, ki prenaša energijo 60.000 voltov. Samo daljnovod in oba transformatorja so veljali okrog 17 milijonov dinarjev. — Transformator na Čerčučah bo kot rečeno spreminjal tok 35.000 voltov na 20.000 voltov. Oddajal bo elektriko Ljubljani, Domžalam, Vrhniki, Ljutju, Kranju itd., za kar so že pripravljene in deloma položene vodi.

Delavski dom v Murski Soboti

Tako se je rodila misel »Delavskega doma«. Osnoval se je poseben odbor, ki si je stavil nalogo, da delavstvu Slovenske Krajine postavi dom.

Delavstvo je sprejelo vest o postavitvi Delavskega doma z velikim veseljem in razumevanjem. Od težko prisluzneega denarja je od vseh strani začelo pošiljati večje in manjše vsote v stavbni sklad. V kratkem se je nabralo več tisoč dinarjev. Komaj pa se je nabiravna akcija nekoliko razvila, so se pojavile ovire, ki so celo delo za dalje časa ustavile. V drugi polovici preteklega leta pa se je delo za postavitve doma obnovilo z vso vnamo. Izseljeniški odsek je nakazal za dom 500.000 Din. To je dalo odboru vzpodbudo. Spremenil se je vzdrugo. Prde prazniki Sv. Treh kraljev je odbor kupil stavbišče. Dom bo stal ob Kolodvorski cesti v bližini bolnice. Prostor je eden najbolj prikladnih v Murski Soboti. G. Novak, ki študira na Dunaju tehniko, je izdelal načrt, kakor ga podaja slika. Taka stavba bo v ponos ne le Murski Soboti, marveč vsaj Slovenski Krajini.

Daljnje priprave za postavitve doma so v splošnem končane in smemo pričakovati, da v kratkem pride do uresničenja najbolj vnete želje vsega delavstva Slovenske Krajine.

Sokolske armade žalujejo

Pretekli ponedeljek je preminul na svojem stanovanju v Pragi starosta ČOS in predsednik Vseslovenskega sokolskega saveza br. dr. Josip Scheiner.

Vest o smrti velezaslužnega pobornika sokolske ideje in najožjega sodelavca pokojnega Tyrša je izzvala v vseh narodnih krogih globoko žalovanje. Na vseh sokolskih domovih, pa tudi na mnogih javnih in zasebnih poslopijih plapolajo žalne zastave. Pokojni dr. Scheiner je bolehal že delj časa, nazadnje pa je obolel še na pljučnici, ki je zaradi svoje visoke starosti — lani je praznoval 70letnico — ni prebolel.

Českoslovaško sokolstvo in sploh vse slovansko sokolstvo je zadela z njegovo smrtjo nenadomestljiva izguba, ki jo čuti vse sokolstvo v letošnjem Tyrševem letu še tem bolj. Pokojni dr. Scheiner je bil ne samo organizator českoslovaškega sokolstva, marveč je zlasti v usodnih prevratnih dneh aktivno posegel v razvoj dogodkov ter je položil prve temelje českoslovaški narodni vojski.

Počastitev zaslužnega kulturnega delavca

Zaslužni soustanovitelj in predsednik Zveze kulturnih društev, ugledni narodni delavec g. direktor Anton Jug je te dni stopil med petdesetletnike. In če kdo, je zaslužil g. direktor Jug, ki spada med najbolj znane osebnosti v našem javnem življenju, da se ga javnost spomni ob tem dnevu njegovega plodovitega življenja. G. dr. Jug se ob svoji ptdesetletnici vendar ni mogel popolnoma umakniti v zatišje, ker so mu priredili prijatelji slavnosten večer. Na njem niso govorili samo njegovi prijatelji, marveč je skozi nje govorila vsa ona naša javnost, v kateri službi je g. direktor Jug že dobrega četrta stoletja. Smatrajoč ta jubilejni dan samo za datum, ne pa za mejnik življenja, želimo g. direktorju Jugu tudi mi: Še na mnoga leta!

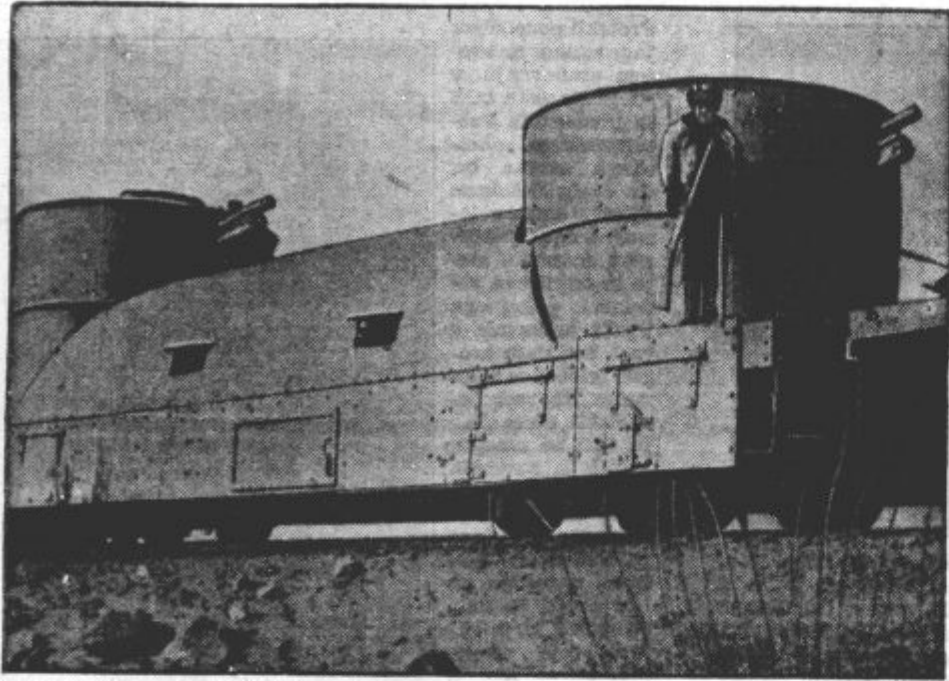

Slika levo:

Vneti kulukarji pri gradnji nove ceste

Iz Velike Malence pri Brežicah so nam poslali pričujočo sliko, ki predstavlja vse delavstvo, zaposleno pri gradnji nove ceste od Velike Malence na Stojdrago, kjer je znana prikupna naselbina potomcev nekdanjih uskokov in priljubljeno izletišče. Nova cesta se gradi s kulukom, kar najbolj dokazuje, kako je potrebna. Na levi so Martin Lorbar (X), Franc Boškovič (XX) in Matija Kožar ml. (XXX), ki so se za gradnjo nove ceste najbolj prizadevali.

Prvi kitajski oklopni vlak

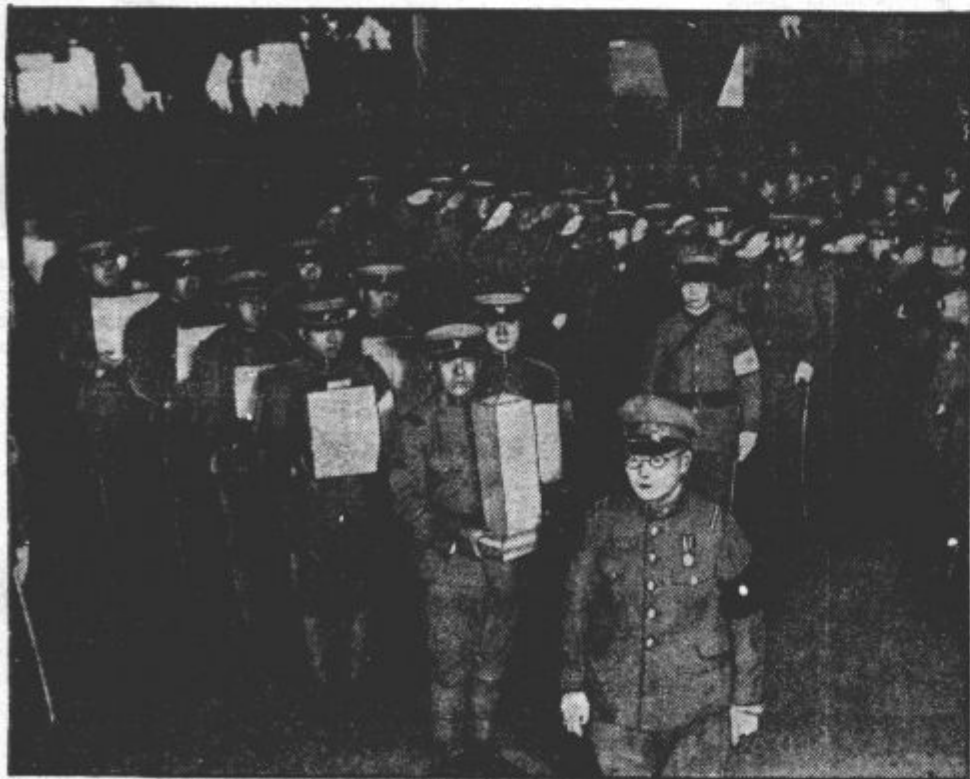
Dosedanji neuspehi kitajske vojske grede večinoma na račun nezadostno opremljene armade. Vendar se polagoma tudi Kitajska preskrbuje z modernimi vojnimi sredstvi. Na sliki vidimo prvi kitajski oklopni vlak, ki odhaja na bojišče.

Mandžurija v japonski oblasti

Japonski vojak in kitajski policist na straži v Tientsinu.

Tako časte Japonci svoje padle vojake

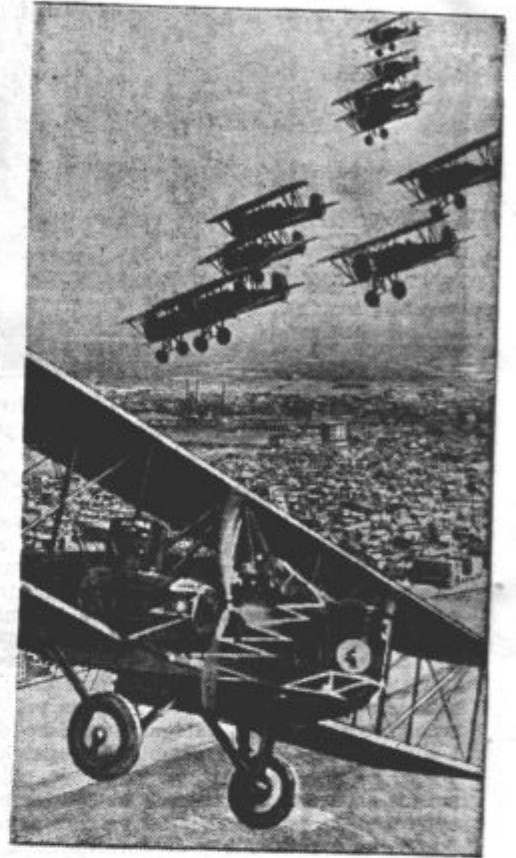
Po japonskih verskih nazorih morajo biti vsi vojaki, padli v vojni, pokopani v japonski zemlji. Zato morajo prepeljati pepel vseh japonskih žrtev vojne v Mandžuriji v domovino, kjer izroče žare svojcem.

K homatijam na Daljnem vzhodu

Slika desno:

Ameriška zračna demonstracija proti Japoncem

Najnovjše napredovanje Japoncev v Mandžuriji je še bolj poostrilo že itak napete razmere med Zedinjenimi državami in Japonsko. Zato je ameriško vojno poveljstvo odredilo, da ima nemudoma odleteti 300 ameriških letal na Havajske otoke. Letala bo spremljalo tudi večje število vojnih ladij. Na sliki vidimo krdele ameriških letal v zraku.

Slika desno:

Japonci bi radi „osamosvojili“ Mandžurijo

General Čangčunghni ki je proglasil nezavisno mandžursko republiko in pozval oblasti, naj bojkotirajo ukaze nankinške in pekinške vlade. General je tudi izjavil, da se bo pogajal z Japonsko za sklenitev gospodarske in politične zveze.

Japonski cesar Hirohito

(prvi), na katerega je vrgel nedavno nek korejski komunist bomba, toda po srečnem naključju je ostal cesar neranjen.